

הַלְבוֹת שְׁלוּחִין וְשִׁתְפִין פָּרָק ח

א. הַנּוֹתֵן בִּיצִים לְבַעַל הַתְּרַנְגּוּלִים לְהוֹשִׁיב הַתְּרַנְגּוּלִים עָלֶיהֶן עַד שֶׁיֵּצְאוּ הָאֲפֻרוֹחִים, וַיִּגְדֵּל אוֹתָן בַּעַל הַתְּרַנְגּוּלִים, וַיְהִי הָרוּחַ בִּינֵיהֶם צָרִיךְ לְהַעֲלוֹת לוֹ שָׂכָרוֹ כְּפוּעֵל בָּטָל.

ב. וְכֵן הַשֵּׁם עֲגָלִים וְסִיחִים עַל הָרוּעָה לְהִיּוֹת מִתְעַסֵּק בָּהֶן עַד שֶׁיִּגְדְּלוּ, וְהַשָּׂכָר לְאִמְצָע חַיֵּב לְהַעֲלוֹת לוֹ שָׂכָרוֹ כְּפוּעֵל בָּטָל בְּכָל יוֹם; וּמִגְדֵּלִין אוֹתָן עַד שֶׁיְהִיוּ הָעֲגָלִים בְּנֵי שְׁלוֹשׁ שָׁנִים, וְהַחֲמוֹר עַד שֶׁתִּהְיֶה טוֹעֵנָת. וְאִינוּ יָכוֹל לְמַכּוֹר שְׁלֹא מִדַּעַת חֲבֵרוֹ בְּתוֹךְ זְמַן זֶה. וְכֵן הַשֵּׁם בְּהֵמָה עַל הַמַּפְטָם לְהִיּוֹת מַפְטָם אוֹתָהּ, וְהַשָּׂכָר לְאִמְצָע צָרִיךְ לִתֵּן לוֹ שָׂכָר עֲמָלוֹ כְּפוּעֵל בָּטָל; וְאִם אָמַר לוֹ הָרִי הָרֹאשׁ אוֹ הָאֵלִיָּה שְׁלֹךְ בַּעֲמָלְךָ יִתֵּר עַל מַחְצִית הַשָּׂכָר, מִתֵּר. הֵיוּ לַמַּפְטָם בְּהֵמוֹת אַחֲרוֹת שֶׁמַּפְטָם אוֹתָם עִם זֶה הַשּׁוּמָה אֲצִלוֹ, וְכֵן אִם הֵיוּ לוֹ עֲגָלִים וְסִיחִין אַחֲרֵיהֶם אוֹ בִיצִים אַחֲרוֹת שְׁלוֹ הוֹאִיל וְהוּא מִתְעַסֵּק בְּשָׁלוֹ וּבְשִׁלְחָבְרוֹ אִפְלוֹ לֹא הָעֵלָה לוֹ אֶלָּא דָּבָר מוֹעֵט בְּכָל יְמֵי הַשְּׁתַּפּוֹת הַזֹּאת, דִּיּוֹ; וְחוֹלֵק בַּשָּׂכָר בְּשׁוּוֹה. וְאִם הָיָה אָרִיסוֹ הוֹאִיל וְהוּא מְטַפֵּל בְּשָׁלוֹ וּבְשִׁלְבַּעַל הַשָּׂדֶה, אִינוּ צָרִיךְ לְהַעֲלוֹת לוֹ כָּלוּם.

ג. הַשֵּׁם עֲגָלִים וְסִיחִין אוֹ הוֹשִׁיב תְּרַנְגּוּלִים אוֹ שֵׁם בְּהֵמָה עַל הַפְטָם לְמַחְצִית שָׂכָר, וְלֹא הָעֵלָה לוֹ שָׂכָר הָרִי דִּינוֹ כְּדִין הָעֵסֶק שְׁלֻמָּעוֹת: רוֹאִין בְּכֵמָה שָׁמוֹ הַבְּהֵמוֹת אוֹ הַבִּיצִים, וְכֵמָה הָרוּיָחוֹ; וְנוֹטֵל הַמִּתְעַסֵּק שְׁנֵי שְׁלִישֵׁי הַשָּׂכָר. וְאִם הַפְסִידוֹ, מְשַׁלֵּם שְׁלִישׁ הַהֶפְסֵד.

ד. שְׁמִין פָּרָה וַחֲמוֹר וְכָל דָּבָר שֶׁדִּרְכוֹ לַעֲשׂוֹת וְלֹאכֹל, וַיְהִי הַשָּׂכָר לְאִמְצָע בְּשׁוּוֹה: שְׁאָף עַל פִּי שְׁזָה מִתְעַסֵּק, הָרִי יֵשׁ לוֹ רוּחַ אַחֵר לַעֲצֻמוֹ בַּעֲבוּדַת הַבְּהֵמָה, שֶׁהָרִי שׁוֹכֵר אוֹתָהּ אוֹ עוֹבֵד בָּהּ, וְנִהְיָה בַּשָּׂכָרָה וּבַעֲבוּדָתָהּ. וְאִין שְׁמִין עֵגֶל עִם אָמוֹ, וְלֹא סִיחַ עִם אָמוֹ שֶׁהָעֵגֶל וְהַסִּיחַ אִינוּ עוֹשֶׂה כָּלוּם, וַיֵּשׁ בּוֹ עֵסֶק.

ה. הַשֵּׁם בְּהֵמָה לְחֲבֵרוֹ, עַד מְתֵי חַיֵּב לְהַטְפִּיל בָּהּ: בְּאַתּוֹנוֹת, שְׁמוֹנָה עָשָׂר חֹדֶשׁ; וּבַגְּדָרוֹת, וְהֵן הַצֹּאן וְהַבָּקָר עֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה חֹדֶשׁ. וְאִם בָּא לְחַלֵּק בְּתוֹךְ זְמַן זֶה חֲבֵרוֹ מְעַכֵּב עָלָיו, מִפְּנֵי שֶׁנִּשְׁתַּתְּפוּ סִתָּם.

ו. לְפִי שֶׁאִינוּ דוֹמָה טְפוּלָה שְׁלִשְׁנָה רָאשׁוֹנָה, שֶׁהוּא מְרַבֶּה וְהָרוּחַ מוֹעֵט שֶׁאִינָהּ מִשְׁתַּמְנֶת בְּתַחֲלָה אֶלָּא בְּקֵשִׁי, לְטְפוּלָה שְׁלִשְׁנָה הָאַחֲרִית, שֶׁהוּא מוֹעֵט וְהָרוּחַ מְרַבֶּה שֶׁהָרִי הִיא מִשְׁתַּמְנֶת הָרַבָּה וּמוֹסַפֵּת בְּכָל יוֹם; לְפִיכֵךְ מְעַכֵּב עָלָיו, עַד סוֹף שָׁנָה שְׁנִיָּה.

ז. יִלְדָּה הַבְּהֵמָה הַשּׁוּמָה אֲצִלוֹ, הָרִי הוֹלֵד מְכַלֵּל הָרוּחַ לְאִמְצָע. וּמִקּוֹם שְׁנֵהֲגוֹ לְגַדֵּל הוֹלְדוֹת, יִגְדְּלוּ וְאַחֵר כֶּךָ יִמְכְּרוּ. וּמִקּוֹם שְׁנֵהֲגוֹ שְׁלֹא לְגַדֵּל, חַיֵּב הַמִּתְעַסֵּק לְהַטְפִּיל בּוֹלְדוֹת בְּדָקָה שְׁלוֹשִׁים יוֹם וּבִגְסָה חֲמֵשִׁים יוֹם; וְחוֹלֵקִין.

ח. רָצָה לְהַטְפִּיל בָּהֶן יִתֵּר עַל זְמַן זֶה, שֵׁם אוֹתָן בְּפָנֵי שְׁלוֹשָׁה בָּיוֹם שְׁלוֹשִׁים וּבָיוֹם חֲמֵשִׁים. וְכָל שִׁירְיָחוֹ אַחֵר כֶּךָ יִטֵּל הַמִּתְעַסֵּק שְׁלוֹשָׁה חֲלָקִים, וְחֲבֵרוֹ רִבִּיעַ הָרוּחַ: שֶׁהָרִי יֵשׁ לוֹ חֲצִי הוֹלֵד, וּמִפְּנֵי שֶׁנִּתְעַסֵּק בְּחֲצִי שִׁלְחָבְרוֹ נוֹטֵל חֲצִי אוֹתוֹ הַחֲצִי; הָרִי שְׁלוֹשָׁה רְבָעִים. וְאִם לֹא הִתְנָה כֵּן בְּפָנֵי שְׁלוֹשָׁה הָרִי מְחַל, וְהוֹלְדוֹת בִּינֵיהֶן בְּשׁוּוֹה כְּמוֹת שֶׁהֵן.

ט. מִקּוֹם שְׁנֵהֲגוֹ לְהַעֲלוֹת שָׂכָר כְּתֵף לְמַעוֹת הָעֵסֶק מַעֲלִין, וַיְהִי

כָּל הַשָּׂכָר שֶׁנוֹטֵל הַמִּתְעַסֵּק בַּשָּׂכָר שְׁנוּשָׂא עַל כֹּתְפוֹ בְּכָל־ל שָׂכָר
הַמַּעוֹת; וְכֵן אִם דֶּרֶכְךָ לְהַעֲלוֹת שָׂכָר הַבְּהֵמָה, מַעֲלִין. מְקוֹם
שֶׁנִּהְיָ לְהַעֲלוֹת וְלָדוֹת בַּשָּׂכָר עֲמָלוֹ, מַעֲלִין. וְכָל הַמִּתְעַסֵּק אוֹ
הַמִּשְׁתַּתֵּף סֵתֵם, לֹא יִשְׁנֶה מִמִּנְהַג הַמְּדִינָה.

י. רְאוּבֵן שֶׁהִיתָה לוֹ שָׂדֶה, וְהוֹרִיד שְׂמֵעוֹן לְתוֹכָהּ לְזָרְעָה אוֹ
לְנִטְעָה וְלַהּוֹצִיא עָלֶיהָ הוֹצָאוֹת וְלִמְכֹּר הַפְּרוֹת, וְכָל הַיֵּתֶר עַל
הַהוֹצָאָה יִהְיֶה בִּינֵיהֶם בֵּין שֶׁהִתְנוּ שִׁיחֲלָקוּ בְּשׂוּוֹה, בֵּין שֶׁהִתְנוּ
שִׁיטֵּל רְאוּבֵן יֵתֶר, בֵּין שֶׁהִיתָה הַהוֹצָאָה כָּלָה מִשְׁלֹרְאוּבֵן, בֵּין
שֶׁהִיתָה מִשְׁלֵשְׂמֵעוֹן כָּל זֶה מִתֵּר, וְאִין כָּאֵן אֲבָק רַבִּית. וְשְׂמֵעוֹן
הַמִּטְפֵּל בַּעֲבוּדַת הָאָרֶץ וּבַהוֹצָאָה וּבַמְכִירַת הַפְּרוֹת, הוּא הַנִּקְרָא
עָרִיס.

יא. עָרִיס אוֹמֵר לְמַחְצָה יִרְדְּתִי, וּבַעַל הַשָּׂדֶה אוֹמֵר לְשִׁלִּישׁ
הוֹרְדְּתִי הוֹלְכִין אַחֵר מִנְהַג הַמְּדִינָה; וְזֶה שִׁטְעֵן שְׁלֹא כְּמִנְהַג,
עָלִיו לְהָבִיא רְאִיָּה.

יב. בַּעַל שֶׁהוֹרִיד עָרִיסִין בְּנִכְסֵי אִשְׁתּוֹ, וּגְרָשָׁה אִם הָיָה הַבַּעַל
עָרִיס הוֹאִיל וְנִסְתַּלַּק בַּעַל, נִסְתַּלְקוּ הֵם, וְאִין לָהֶם מִן הַהוֹצָאָה,
אַלֵּא שְׁעוֹר הַשִּׁבְחָה וּבִשְׁבוּעָה. וְאִם אֵין הַבַּעַל עָרִיס עַל דַּעַת
הָאָרֶץ יִרְדּוּ, וְשָׁמִין לָהֶם כְּעָרִיס.

יג. הָאֲחִין אוֹ שָׂאֵר הַיּוֹרְשִׁין שְׁלֹא חָלְקוּ יִרְשַׁת מוֹרִישָׁן, אֵלֹא
כָּלֵן מִשְׁתַּמְּשִׁין בָּהּ בִּיחַד הָרִי הֵן כְּשִׁתְּפִין לְכָל דָּבָר וְדָבָר.

יד. אֶחָד מִן הָאֲחִין אוֹ מִן הַשְּׁתַּפִּין שֶׁנִּפְּלָ לְאֲמָנוֹת הַמֶּלֶךְ, הַרוּחַ
לְאֲמָצֵעַ. חָלָה אֶחָד מֵהֶן, וְנִתְרַפָּא נִתְרַפָּא מִן הָאֲמָצֵעַ; וְאִם חָלָה
בְּפִשְׁעָה, כְּגוֹן שֶׁחָלַף בְּשִׁלְג, אוֹ בַחֲמָה בִּימֵי הַחֹם, עַד שֶׁחָלָה,
וְכֵן כָּל כִּיּוֹצָא בְּזֶה הָרִי זֶה מִתְרַפָּא מִשְׁלַעֲצָמוֹ.

הַלְבוֹת שְׁלֹחִין וְשִׁתְּפִין פָּרָק ט

א. הַשְּׁתַּפִּין כָּלֵן, וְהָאֲרִיסִין, וְהָאֶפְטְרוּפִין שֶׁמָּנוּ אוֹתָם בֵּית
דִּין עַל הַיְתוּמִים, וְהָאִשָּׁה שֶׁהִיא נוֹשֵׂאת וְנוֹתֶנֶת בְּתוֹךְ הַבֵּית,
אוֹ שֶׁהוֹשִׁיבָה בַּעֲלָהּ חֲנוּנִית, וּבֵן הַבֵּית כָּל אֶחָד מֵאלוֹ נִשְׁבַּע
מִדְּבָרֵיהֶם בְּטַעֲנַת סֶפֶק: שְׂמָא גָזַל חֲבֵירוֹ בְּמִשָּׁא וּמִתֵּן, אוֹ שְׂמָא
לֹא דִקְדַּק בַּחֲשֹׁבוֹן שְׁבִינֵיהֶם.

ב. וְלָמָּה תִּקְנוּ חֲכָמִים שְׁבוּעָה זוֹ: מִפְּנֵי שֶׁאֵלּוּ מוֹרִין לַעֲצֹמֶן
שְׁכָּל מָה שִׁיקְחוּ מִנְכָּסֵי בַּעַל הַמַּעוֹת רְאוּי הוּא לָהֶם, מִפְּנֵי
שִׁטְרוּחִין וְנוֹשָׂאִין וְנוֹתְנִין; לְפִיכָךְ תִּקְנוּ לָהֶם חֲכָמִים שְׁחִיבִין
שְׁבוּעָה בְּטַעֲנַת סֶפֶק, כְּדֵי שִׁיעֲשׂוּ כָּל מַעֲשֵׂיהֶן בְּצֶדֶק וְאִמוּנָה.

ג. וְאִין אֶחָד מִכָּל אֵלּוֹ נִשְׁבַּע בְּטַעֲנַת סֶפֶק, עַד שִׁיחֲשַׁד הַמִּשְׁבִּיעַ
אוֹתָן בְּשִׁתִּי כֶסֶף, שֶׁהֵן שְׁתֵּי מַעֲיִן שְׁלֹכְסָף, כְּמוֹ שִׁיתְבָּאֵר; אֲבָל
אִם חֲשָׁדָן בְּפִחוֹת מִזֶּה, אִינֵן נִשְׁבָּעִין.

ד. מִכָּאֵן הוֹרוּ רַבּוֹתֵי שְׂאֵם מֵת הַשְּׁתַּף הָאֶחָד, אִין הַיּוֹרֵשׁ יָכוֹל
לְהַשְׁבִּיעַ שֶׁתָּפוּ שְׁלֹאֲבֵיו בְּטַעֲנַת שְׂמָא, שֶׁהָרִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ הַדָּבָר
שֶׁחֲשָׁדוּ בוֹ אֲבִיו בּוֹדָאִי, כְּדֵי שִׁיחֲשַׁד אוֹתוֹ זֶה הַיּוֹרֵשׁ בְּשִׁתִּי
כֶסֶף. וַיֵּשׁ מִי שֶׁהוֹרָה שְׁמִשְׁבִּיעַ אוֹתוֹ הַיּוֹרֵשׁ בְּטַעֲנַת שְׂמָא;
וְכֵזָה רְאוּי לָדוֹן, שֶׁהָרִי הַיּוֹרְשִׁין מִשְׁבִּיעִין אֶת הָאִשָּׁה שֶׁנַּעֲשֶׂת
אֶפְטְרוּפִיָּה בַּחֲיֵי בַּעֲלָהּ.

ה. אף על פי שאין שם עדים שזה שתפו או אריסו, אלא הוא מודה מפי עצמו ואמר שתפו או אריסו או בן ביתו אני, אבל לא גזלתי כלום הרי זה נשבע בנקיטת חפץ: שאין אומרים מגו לפטרו משבועה, אלא לפטרו מממון.

ו. איזה הוא בן הבית שיש לו להשביעו בטענת ספק זה שמכנים פועלים ומוציא פועלים, מכנים לו פרות ומוציא לו פרות. אבל בן הבית שאינו נושא ונותן, אלא נכנס ברגליו ויוצא בלבד אינו יכול להשביעו מספק.

ז. וכן אפטרופוס שמנהו אבי יתומים, אין היתומים משביעין אותו בטענת ספק. וכן האשה שלא נעשת אפטרופיה בחיי בעלה, ולא נשאה ונתנה אחר קבורת בעלה אין משביעין אותה מספק. וכן אם נשאה ונתנה בין מיתה לקבורה, אין משביעין אותה על זה שנשתמשה בו בין מיתה לקבורה: שאם אתה אומר תשבע על זה, לא תמכר לקבורה; ונמצא המת מתנול.

ח. המשלח ביד חברו חפץ למכרו, או ששלח בידו מעות לקנות לו סחורה או פרות אף על פי שלא נתן לו שכר על זה, ואין לו חלק ולא הנאה בשליחות זו, הואיל ונשא ונתן בממון חברו, הרי זה כבן בית; ויש לו להשביעו מספק שלא גזלו כלום בעת שהביא לו הסחורה שקנה, או המעות שמכר לו בהן.

ט. השתפין שנושאין ונותנין ביחד, או שהיה האחד נושא ונותן ומפקיד הסחורה או מקצתה או המעות עם השני בלא משקל ולא מנין ולא מדה הרי שניהם נכנסו לספק, ויש לכל אחד מהן להשביע חברו שבועת השתפין. אבל אם היה האחד הוא שנושא ונותן, והשני לא נתעסק עמו כלל אין נשבע אלא זה שנשא ונתן.

י. חלקו השתפין והאריסין, ונתגרשה האשה, ונפרד מעליו בן הבית, והביא לו השליח סחורה שקנה לו או מעות שמכר לו בהן, ושתק, והלכו להם ולא תבעו מיד אינו יכול לחזור ולהשביעו בטענת ספק.

יא. אבל אם היתה לו טענת ודאי משביעו עליה, ומגלגל בה כל מה שירצה. וכן אם נתחייב לו שבועה אחר זמן, בין שלתורה בין שלדבריהם, כגון שנעשה לו שתף או בן בית פעם אחרת הרי זה יכול לגלגל עליו שלא גזלתי בשתפות זו שבינינו, ולא כשהיית שתפי או אריסי או בן ביתי או אפטרופי בראשונה. וכן כל כיוצא בזה.

יב. השתפין שחלקו, ונשאר להם חובות אצל אחרים אינן יכולין להשביע זה את זה מספק: שהרי חלקו, והחוב שנשאר דבר ידוע הוא; כל מה שיפרעו, יקח זה חלקו וזה חלקו מן החוב. וכן אם נשאר להם מעות בפיס, וכבר ידעו אותן ועדין לא נטל כל אחד חלקו אין משביעין זה את זה, שהמעות כחלוקין הם. וכן אם עשו חשבון כל השתפות, ונשאר לאחד מהן אצל חברו דבר קצוב וידוע אף על פי שעדין לא נטלו, הרי חלקו.

יג. אבל אם נשאר ביניהם כל שהוא מן הפרות, ועדין לא חלקו אותן ולא ידעו משקלם, או שנשאר ביניהם צד מן השתפות

שלא עשו בו חשבון, ולא ידע כל אחד מהן כמה חלקו המגיעו
הרי השתפות קימת עדין, ומשביעין זה את זה.

יד. מי שתבע חברו אחר חלקה, אינו יכול להשביעו אלא על
ידי גלגול כמו שאמרנו; אבל יש לו להחרים סתם על מי שגזלו
כלום כשהיה שתפו או אריסו או בן ביתו, ולא יודה במה שגזל.

הלכות שלוחין ושתפין פרק י

א. שתף שטען על חברו שכך היה תנאי בינינו, והלה אומר
לא היה תנאי זה מעולם, או שטען שהקרן שלי היה כך וכך,
והלה אומר אינו אלא פחות מזה, או שטען שכבר נתתי לך מן
השתפות, והלה אומר לא לקחתי, או שטען שסחורה זו משלי,
והלה אומר משלאמצע, וכל פיוצא בטענות אלו הרי הרשות
ביד התובע בשבועה.

ב. פיצד: אם רצה התובע שלא ישביע השתף שבועת השתפין,
וישביעו הסת על הטענה שכופר בה ואומר לא היו דברים
מעולם הרי זה משביעו. ואם רצה מגלגל עליו כל אלו הדברים
בשבועת השתפין, ומשביעו בטענת ספק שלא גזלתני כלום כל
ימי השתפות, ושהיה בינינו תנאי כך וכך, ושזו הסחורה שלך,
ושנתת לי כך וכך; וכל פיוצא בזה.

ג. התובע שתפו להשביעו שבועת השתפין, הנתבע אומר כבר
חלקנו ולא נשאר לך אצלי כלום, והתובע אומר עדין לא חלקנו
ולא עשינו חשבון, או שאמר התובע חלקנו על מנת שנשביע
אותך שבועת השתפין בכל עת שנרצה ועדין לא נשבעת, ואתה
מדחה אותי מיום ליום אינו יכול להשביעו בטענת ספק.

ד. אפלו אמר הנתבע פן חלקנו ונשאר לך אצלי, וזה הנשאר
אינו אלא חוב שזקפתו עלי, או פקדון הנחתו אצלי אף על פי
שיש עדים שהיה שתפו, אינו יכול להשביעו בטענת ספק, ואינו
יכול להשביעו הסת שכבר חלקו או שלא נשתתפו מעולם,
ואפלו על ידי גלגול: לפי שאין משביעין הסת ולא מגלגלין,
אלא על טענה שאם יודה בה יהיה חייב לשלם ממון; אבל
דבר שאפלו הודה בו, אינו חייב אלא שבועה אינו נשבע עליו,
ואפלו על ידי גלגול. וכזה הורו כל הגאונים בעלי הוראה.

ה. טען שעדין שתפי אתה ונשאר לי אצלך כך וכך, וזה אומר
כבר חלקנו ולא נשאר לך אצלי כלום, או לא היית שתפי
מעולם הרי הנתבע נשבע הסת שאין לו בידו כלום, ומגלגל
עליו שלא גזלתני כלום מעולם; ואינו מגלגל עליו שלא היית
שתפי או שכבר חלקנו, מן הטעם שבארנו.

ו. טען שעדין שתפין אנחנו ויש לי להשביעך בטענת ספק,
והלה אומר לא נשתתפנו מעולם, והביא התובע עדים שהיה
שתפו, וחזר הנתבע אחר כך ואמר חלקנו אין שומעין לו:
שהרי החזק כפרן לשבועה זו, וישבע שבועת השתפין. וכן כל
פיוצא בזה.

ז. ראובן שהטיל לפיס ארבע מאות דינרים, והטיל שמעון
מאתים, ונשתתפו ונשאו ונתנו ביחד, והרי הממון כלו ביד
ראובן, וטען ראובן שפחת כל הקרן חמש מאות דינרין אין

אומרים ישבע ראובן שבועת השתפין שפחתו כך, וישלם שמעון חמשים מביתו, אלא ישבע ראובן שבועת השתפין, וילך במנה שבידו בלבד ולא ישלם שמעון כלום.

ח. טען ראובן ששמעון ידע בודאי בפחת זה שפחתו, יגלגל על שמעון שאינו יודע בודאי סכום הפחת הזה; ואם לא נתעסק שמעון בשתפות זו כלל ישבע שמעון הסת שאינו יודע בודאי בזה ההפסד, ויפטר.

ט. ולא עוד אלא אם היה זה המנה הנשאר ביד שמעון, חולקים אותו בשווה: שאין השתף מן הנשבעין ונוטלין, כדי שישבע ויטל מה שביד חברו, אלא נשבע ונפטר, או נוטל מדבר שהוא תחת ידו. והזהר בדין זה, שכבר טעו בו בעלי הוראה.

י. טען שמעון שיש ללוי עלי חוב בזו השתפות מנה אם היה בידו כדי החוב, והיה יכול לתנו ללוי נאמן; ונותנין החוב, ואחר כך מחשבין. ואם אין בידו לתן, אינו נאמן להוציא מיד ראובן או מן הסחורה הידועה לשתפות שמא קנוניה הם עושין שמעון ולוי, על נכסי ראובן. ואפלו היתה המלוה בשטר, אין ראובן חייב לשלם ממנה כלום.

יא. אבל אם טען שמעון שראובן יודע בודאי שזה החוב שעלי מחמת השתפות הוא, והחוב אצלנו הוא ישבע ראובן הסת או על ידי גלגול, שאינו יודע שחוב זה אצלנו; וישלם שמעון החוב משלו.

יב. וכן אם יצא שטר חוב על לוי בשם שמעון במאה דינרין מממון השתפות, ואמר שמעון נפרעתי והחזרתי לכיס, או שאמר שמעון קבעתי לו זמן לשנה או לשנים אינו נאמן, שמא קנוניה הוא עושה על נכסי ראובן.

יג. וכיצד דנין בדין זה, לוי כבר נפטר בהודאת שמעון; ואם לא הביא שמעון ראיה לשלם מביתו, ויתבע לוי בסוף זמן שאמר. וכן כל כיוצא בזה.